

Notulen van de Algemene Ledenvergadering (ALV)
woensdag 29 november 2023. Aanvang: 19.00 uur.

Aanwezig: 29 leden

1. Opening

De voorzitter van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen (KZGW), de heer P.G. van Druenen, opent de vergadering om 19.00 uur en heet de aanwezige leden van harte welkom.

- a. Berichten van verhindering, mededelingen, ingekomen stukken, publicaties en schenkingen
  - Er zijn 14 afmeldingen van leden.
  - Er zijn geen mededelingen, anders dan die later in de vergadering nog terugkomen.
  - Er zijn geen ingekomen stukken, ook niet van leden naar aanleiding van de agenda en de bijlagen.
  - De voorzitter wijst erop dat op 29 november 2023 het nieuwste boek van het KZGW is uitgekomen: *Steenrijk Domburg, De lotgevallen van de stenen uit de Nehalennia-tempel* geschreven door Aagje Feldbrugge en Katie Heyning, conservatoren van het KZGW. Het eerste exemplaar is op 29 november tijdens de Genootschapsdag uitgereikt aan de Commissaris van de Koning Han Polman en is te koop in elke boekhandel voor 19,50 euro. In het verlengde hiervan is op 7 december een Nehalennia-expositie geopend in het Zeelandpaviljoen van de ZB Bibliotheek van Zeeland en het KZGW. Aan het boek en de expositie is ook de nieuwste editie van *Tijdschrift Zeeland* gewijd.
  - Aanwezig is ook een van de schenkers van dit jaar. De heer Van der Leer die een koffer overhandigt met handgeschreven documenten over de bouw van de Souburgse brug over het Kanaal door Walcheren rond 1870. De documenten komen uit de nalatenschap van de overgrootvader van de heer Van der Leer die de brug heeft ontworpen. Deze bijzondere collectie wordt toegevoegd aan de KZGW-bruikleen bij de ZB Bibliotheek van Zeeland.
  - Voor wat betreft de twee punten ‘Mededelingen’ en ‘Ingekomen stukken’ benadrukt de voorzitter nog eens dat sinds 2019 de routine wordt gevolgd dat onderwerpen die hieronder vallen, maandelijks in de digitale nieuwsbrief worden gemeld en elk kwartaal in de rubriek ‘Mededelingen’ in *Tijdschrift Zeeland*.
  - In verband met het voorgaande: ontvangt u de nieuwsbrief nog niet? Dan zouden wij graag uw e-mailadres ontvangen (op: info@kzgw.nl). U krijgt dan vanaf de eerstvolgende editie de nieuwsbrieven, die ook te lezen zijn op onze website: <https://kzgw.nl/publicaties/nieuwsbrief-archief/>.

2. Notulen Algemene Ledenvergadering 31 mei 2023 (zie ook: (<https://kzgw.nl/bestuurlijk>))

- De notulen zijn gecontroleerd door de Commissie voor vaststelling van de notulen (de heren Sanderse en Wiggers). De aanvullingen en correcties (tekstueel en inhoudelijk) zijn inmiddels doorgevoerd en staan online. De voorzitter bedankt de leden van de commissie voor hun consciëntieuze werk.
- De heer De Klerk heeft tijdens de ALV van 31 mei 2023 erop gewezen dat de naam van Mario Molegraaf zonder 'n' dient te worden geschreven. Dat is niet gecorrigeerd in de notulen. De heer van Druenen zal erop toezien dat dit in toekomstige teksten van welke aard dan ook, zal worden doorgevoerd.
- De tekst van de notulen wordt goedgekeurd met dank aan de secretaris en de Commissie.
- Er zijn verder geen vragen of opmerkingen vanuit de vergadering, waarna de notulen met volledige instemming worden vastgesteld.

3. Begroting 2024 (zie ook: <https://kzgw.nl/bestuurlijk/>)

- De thesaurier, de heer Verhaeghe de Naeyer geeft een toelichting op de concept-begroting 2024:
  - o Bestuurskosten: het hoofdbestanddeel van deze kosten bestaat uit de vergoeding van de uren van onze secretariaatsmedewerker. In 2023 is mw. Adriaanse opgevolgd door mw. van Adrichem. De overdracht van de secretariaatswerkzaamheden heeft een overschrijding van deze post veroorzaakt in 2023. In 2024 verwachten we een lichte stijging als gevolg van inflatie en werkzaamheden.
  - o Commissie verzamelingen: deze kosten bestaan hoofdzakelijk uit de uren van mw. Adriaanse en mw. de Bruyckere voor het online zetten van onze collectie. Daarnaast bestaat deze post ook uit de jaarlijkse hostingkosten voor het in de lucht houden van de KZGW-website. In 2024 worden geen wijzigingen in deze post verwacht.
  - o Commissie Jeugd: deze post vertoont in 2023 een overschrijding als gevolg van facturen waarvan de subsidie reeds in 2022 was binnengekomen. Om deze reden vertoont deze post in 2022 een onderschrijding en in 2023 een overschrijding. De commissie Jeugd wordt volledig gefinancierd door subsidies van het Familiefonds Hurgronje, de Stichting Maan en het Cultuurfonds (v/h Prins Bernhard Cultuurfonds).
  - o In 2024 stopt de jaarlijkse subsidie van het Familiefonds Hurgronje. Hierdoor is de post verlaagd met 15.000 euro. KZGW is wel bezig met het indienen van een aanvraag voor 2024 en verder.
  - o Jaarboek *Archief*: Deze post is reeds in 2023 aangepast van 10.000 naar 15.000 als gevolg van stijgen materiaalkosten. In 2024 verwachten we dat de kosten verder binnen de perken blijven.
  - o *Tijdschrift Zeeland*: In 2023 heeft een kwaliteitsslag plaatsgevonden van *Tijdschrift Zeeland* met de komst van de nieuwe hoofdredacteur Jan van Damme. Om dit te

financieren zijn er vanaf 2023 advertentie-inkomsten en de opbrengsten voor losse verkoop meegenomen. Om deze redenen worden de kosten van *Tijdschrift Zeeland* voorlopig niet aangepast.

- Contributies: De stijging van de contributie-opbrengsten wordt veroorzaakt door een aanpassing van de hoogte van de contributie naar 60 euro.
- De post Donateurs sponsors en legaten wordt verlaagd naar 15,000 euro als gevolg van het mogelijk wegvallen van de subsidie van het Familiefonds Hurgronje. De KZGW is wel bezig met een nieuwe aanvraag voor 2024.
- Koersresultaten: In 2022 is door het bestuur van KZGW overgegaan tot het beleggen via een duurzame portefeuille. De gebeurtenissen in de wereld hebben in 2022 geresulteerd in een verlies van circa 14,6 % op de portefeuille. In 2023 vindt er een voorzichtig herstel plaats en momenteel is het rendement 3,6%. In 2023 vindt er een herijking plaats van de duurzame portefeuille en gaan we rekening houden met de stijgende rente en financiering van sectoren en bedrijven. Het doel is om in 2024 de koersresultaten verder te optimaliseren.
- Naar aanleiding van de toelichting van de thesaurier stelt de heer Des Bouvrie de vraag waarom de uitgaven van *Tijdschrift Zeeland* op hetzelfde niveau lagen als de begroting 2023, terwijl er wel kostenstijgingen verwacht worden als gevolg van de kwaliteitsslag. De thesaurier antwoordt dat het begrote bedrag, zowel in 2023 als 2024 een saldo is van de kosten minus advertentieopbrengsten en de opbrengsten uit losse verkoop. De kosten t/m het derde kwartaal komen evenwel per saldo als op 15.000. Dus er komt wel een overschrijding aan van ongeveer 5.000 euro.

4. Commissie voor vaststelling notulen volgens art. 16 lid 6 van de statuten.

De voorzitter stelt voor om geen gebruik meer te maken van deze commissie en het betreffende artikel uit de statuten te schrappen. Het kost elk jaar veel moeite om leden te interesseren om deel uit te gaan maken van de commissie, terwijl de uiteindelijke controle en goedkeuring te allen tijde de verantwoordelijkheid is van de ALV. Besluit: de ALV gaat hiermee akkoord. Mw. Wooldrik draagt zorg voor de aanpassing van de statuten.

5. Mutaties bestuur, commissies en werkgroepen

- a. Benoeming dhr. A.P. de Klerk als conservator Historisch-topografische Atlas Zelandia Illustrata (met als specialiteit: Cartografie). Besluit: ALV akkoord.
- b. Benoeming mw. A. Feldbrugge als lid van de Coördinatiecommissie voor de Verzamelingen. Besluit: ALV akkoord.
- c. Instellen nieuwe Commissie Zeelandpaviljoen: Hester Loeff, Aagje Feldbrugge, Arnold Wiggers, Jan van Damme. Besluit: ALV akkoord.

- d. Afscheid mw. A. Wooldrik, Secretaris van het bestuur tot 31 mei 2023. De voorzitter memoreert dat mw. Wooldrik, vanuit haar deskundigheid als notaris de bestuursfunctie zeven jaar met veel plezier en enthousiasme heeft vervuld. In de coronaperiode stond haar kantoor (het oude Genootschapsgebouw van het KZGW aan de Wagenaarstraat) twee jaar lang open voor vergaderingen en digitale ALV's, en dat was belangrijk voor de continuïteit van het KZGW in deze bijzondere en complexe periode. Tot slot reikt de voorzitter de Genootschapspenning uit aan mw. Wooldrik én een exemplaar van het boek *Steenrijk Domburg*.
- e. Afscheid mw. I.H. Vogel als conservator Historisch-topografische Atlas Zelandia Illustrata. De voorzitter van het KZGW en de voorzitter van de Commissie Verzamelingen, mw. Heyning spreken mw. Vogel toe en wijzen op haar lange dienstverband waarin ze meerdere functies bekleedde: naast haar conservatorschap, ook het redacteurschap van *Tijdschrift Zeeland*. Mw. Vogel was al in het bezit van de genootschapspenning en kreeg nu bloemen en het boek *Steenrijk Domburg*. NB: mw. Vogel zou eigenlijk worden toegesproken door iemand die nog iets langer bij het KZGW is betrokken: collega-conservator Heerebout. Deze heeft echter de vergadering niet op tijd bereikt vanwege de grote treinstoring van die avond. Zijn toespraak is nu als bijlage bij de notulen gevoegd.

6. Rondvraag

- De heer Des Bouvrie vraagt waarom er op de eerste agenda van deze ALV die werd gepubliceerd in de week van 13 november een agendapunt 'Palthe' voorkwam, die in de definitieve versie van de notulen is verdwenen. De voorzitter antwoordt dat dit punt inderdaad besproken zou worden, maar is verschoven naar de voorjaars-ALV in mei 2024. Het gaat om een ALV-besluit inzake de grote schilderijen van de achttiende-eeuwse schilder Palthe die worden bewaard op een van de zolders van de Middelburgse abdij. De doeken zijn in een dermate slechte toestand dat ze niet meer zijn te restaureren. Over de toekomst van de schilderijen worden nu deskundigen geraadpleegd die met een advies zullen komen. Omdat het advies nog wel even op zich zal laten wachten is besloten om de beslissing hierover te verschuiven naar mei 2024.
- Mw. Schorer vraagt naar aanleiding van het nieuws over het Zeelandpaviljoen of er is nagedacht over de bemensing van de informatiebalie van dit paviljoen. De voorzitter antwoordt dat hiervoor vrijwilligers worden geworven, in combinatie met de inzet van de ZB-medewerkers die enigszins op de hoogte moeten zijn van de activiteiten en collecties van het KZGW en (vooral) de manier om lid te worden.
- Jan van Damme doet in het verlengde hiervan de suggestie om in de nieuwsbrief van december vrijwilligers te interesseren voor deze functie.
- De heer de Klerk vertelt dat er de afgelopen maand twee keer een activiteit van het KZGW samenviel met activiteiten van de bruikleennemers (vrienden ZA en vrienden ZB op respectievelijk 4 november en 24 november). Zijn vraag: wat gaat het KZGW hieraan

doen? De voorzitter antwoordt dat het bestuur volledig op de hoogte is van dit soort ‘dubbelboekingen’ en heeft besloten het voortouw te nemen om een centrale agenda in te stellen waaraan in eerste instantie de bruikleennemers en hun vriendenverenigingen kunnen participeren en uiteindelijk wellicht alle Zeeuwse erfgoedorganisaties. Het goede nieuws is dat de bouw van deze applicatie in de week van 27 november is afgerond en inmiddels klaar is voor gebruik. In de week van 10 december zal hij worden verspreid onder de bruikleennemers.

7. Sluiting

De voorzitter sluit om 20.00 uur de vergadering onder dankzegging voor ieders aanwezigheid.

TONEEL

Na de pauze was er een optreden van de toneelgroep Valreep: ‘Het Talent’ over Coosje Busken, correspondentievriendin van Betje Wolff. Actrice: Annet Minderhout. Dezelfde actrice speelt daarna een korte eenakter over Aagje Deken, de vriendin van Betje Wolf en mede-auteur van de briefromans De Historie van mejuffrouw Sara Burgerhart (1782) en Historie van den heer Willem Leevend (1784-1785).

BIJLAGE

Behorende bij agendapunt 5^e: toespraak van dhr. G.R. Heerebout i.v.m. afscheid mw. I.H. Vogel.

“Beste Ineke,

Het bestuur heeft mij gevraagd om jouw toe te spreken. Wat ongebruikelijk, maar ik kon natuurlijk niet weigeren. Ik ga er maar vanuit dat het bestuur ten opzichte van jou zich wat besmuikt teveel junior voelde, dat kan ik snappen als ik die jongelui (gemeten in Genootschapsjaren) zie zitten, en dat ze daarom naar een senior zochten. Ik werd lid van het Genootschap in 1970, zeven jaar voor jou.

Aan het eind van de jaren zeventig zat het Genootschap behoorlijk in de problemen. Er werd al een tijd gewerkt aan het bijeenbrengen van allerlei gegevens om te komen tot een Encyclopedie van Zeeland. Het was voor het computertijdperk en er waren dus vooral fiches: stukjes papier met een trefwoord en een tekstje. Optimistisch voorzag het bestuur een snelle productie en, gelet op de stijgende papierprijzen, werd voortvarend het papier alvast ingekocht. Maar ja, iedere auteur, en dat waren er veel, had de vrije hand en de beoogde encyclopedie werd dikker en dikker. Er was natuurlijk te weinig papier ingekocht en de datum van het verschijnen werd een stip op de horizon.

Pas door de komst van Bert Teunis, die verstand had van het uitgeven van encyclopedieën, kwam er sturing er voortgang in de productie. Een productieteam werd opgetuigd en jij, Ineke, werd in 1977 tot secretaris van de redactie benoemd. Je werd toen ook meteen lid van het Genootschap. Je bleef secretaris van die redactie tot 1987, toen zat het werk erop.

Door jouw werk had je inmiddels een grote kennis over Zeeland opgebouwd. Dat kwam goed van pas, want in 1989 werd je (sub-)conservator van onze prachtige beeldverzameling: de Historisch-Topografische Atlas, de Zelandia Illustrata. Dat bleef je 33 jaar lang! Het Genootschap bestaat al heel lang en heeft dus een eerbiedwaardige leeftijd. Wie de geschiedenis van het Genootschap bestudeert, ziet dat ook sommige conservatoren, steeds maar kennis vergarend, ook hun functie eerbiedwaardig lang vervulden. Kampioen bij de Zelandia Illustrata is wel Unger, die in 1921 conservator van de Zelandia Illustrata werd en die functie in tot 1960 vervulde, 39 jaar. Toen werd de functie van conservator opgeheven omdat het Zeeuws Museum werd opgericht en het beheer van alle collecties bij de bruikleennemende instellingen werd gelegd. Er kwam een conservaterloos tijdperk van 18 jaar.

Maar, de functie van conservator werd hersteld. Scherft werd in 1978 conservator van de Zelandia Illustrata, inmiddels overgedragen van het Zeeuws Museum naar het Rijksarchief. Hij bleef dat, later als honorair conservator, tot 2008: 30 jaar. Jij past perfect in het rijtje met jouw 33 jaar.

Overigens, de conservatoren van de naturalia konden er ook wat van: J.C. de Man, 35 jaar, P.J. van der Feen 61 jaar tussen begin en eind, maar met aftrek van het conservaterloze tijdperk toch

nog 43 jaar, waarvan 8 jaar honorair conservator. Gewoon 35 jaar, dat klinkt weer menselijker. Freddy van Nieulande begon al 41 jaar geleden en werkt nog gewoon door..

Die vele jaren geven goed aan hoe de conservatoren toegewijd waren aan de collecties van het Genootschap en daar, zoals dat heet, hun beste krachten aan gaven. En ook vanzelf onmisbaar werden, omdat ze in zoveel jaar een enorme kennis over de collecties opbouwden. Dat geldt dus ook voor jou, Ineke. Onmisbaar, maar toch, na 33 jaar een afscheid als conservator.

Waar was je bij betrokken als conservator? Het Genootschap verwierf op spannende wijze een bijzondere uitgave van de Speculum Zelandiae. Met veel contant geld, even beschikbaar gesteld, werd naar Parijs gereden en gauw terug omdat het niet 100% duidelijk was of de uitgave het land wel uit mocht. Jij kan als een van de laatsten nog vertellen hoe het zit. In 1989 organiseerde je tentoonstellingen uit de Zelandia in St. Maartensdijk, Goes en Vlissingen. Later organiseerde je nog een aantal tentoonstellingen voor het Genootschap. Je vertegenwoordigde het Genootschap bij de Zeeuwse Culturele Raad, helaas ooit opgeheven.

Heel veel jaren heb je met veel plezier gewerkt aan de jaarlijkse uitgave van de Genootschapsagenda. Altijd met afbeeldingen uit de Zelandia Illustrata en met elk jaar een ander thema. Veel mensen missen hem nog steeds en koesteren de oude exemplaren. Je was ook beeldredacteur bij ons tijdschrift Zeeland en er verschenen van jouw hand ook een aantal publicaties over Zeeuwse onderwerpen, een veertigtal, waaronder een paar boekjes.

Er moet wel eens wat geregeld en geschipperd worden als het gaat over nieuwe aanwinsten voor het Genootschap. Daarvoor bestaat de coördinatiecommissie verzamelingen, in het dagelijkse spraakgebruik de CoCo. In 2006 werd je ook daarvan lid.

Jij hebt, zoals zojuist uiteengezet, op allerlei wijze het Genootschap gesteund en je kreeg daarom in 2003, samen met Piet Smallegange, de Genootschapspenning uitgereikt.

De Encyclopedie, de Zelandia Illustrata, tentoonstellingen, de jaarlijkse agenda, de CoCo, ons tijdschrift en nog meer. Zo lang het genootschap gediend: begonnen in 1977 en dus 46 jaar(!) ten dienste van ons Genootschap, waarvan 33 jaar als conservator. In 2016 werd je, zeer terecht, tot erelid van het Genootschap benoemd.

En nu heb je, met enige weemoed schat ik zo, je laatste bezigheden voor het Genootschap, het werk als conservator Zelandia Illustrata, neergelegd. Mij rest slechts, met bewondering, namens bestuur, leden en al die Genootschapsclubjes, onze grote dank uit te spreken. De voorzitter zal dat, met gezag, herhalen.”